

Lotterinemnda

Vedtak i Lotterinemnda 14. oktober 2024

Sak 2024/1283 – Østre Aker Skiklubb - org.nr. 983 902 006 - klage over vedtak om avslag på søknad om forhåndsgodkjenning som ikke-fortjenestebasert organisasjon

Lotterinemndas medlemmer: Leder Martin Hennig, medlemmene Shabneet K. Bains og Elisabet Ekberg

Sakens bakgrunn

- (1) Østre Aker Skiklubb (klager) søkte 25. februar 2024 om forhåndsgodkjenning som ikke-fortjenestebasert organisasjon.
- (2) Lotteritilsynet ba i brev 18. april 2024 om ytterligere informasjon om klubbens aktivitet og grad av frivillighet, herunder opplysninger om hvor ofte det er aktivitet i regi av klubben for de under 18 år, og hvor mange av medlemmene under 18 år som dukker jevnlig opp på klubbens aktiviteter.
- (3) Klager besvarte henvendelsen ved e-post 18. april 2024. Klager opplyste at klubbens hovedaktivitet er skihopping, og at klubben om vinteren har ukentlige treninger i to hoppbakker, og at det i all hovedsak er utøvere under 18 år som deltar på disse treningene. Alle over 18 år er imidlertid også velkomne. I tillegg arrangerer klubben hver torsdag en gratis hoppskole for å fremme rekrutteringen i hoppporten. Dette er en aktivitet åpen for alle, og ikke begrenset til medlemmer.
- (4) Lotteritilsynet avslo søknaden 3. mai 2024, med den begrunnelse at foreningens virksomhet i hovedsak fremstår som hobby- og fritidsaktiviteter for voksne.
- (5) Klager påklaget vedtaket 7. mai 2024. Klager anfører at all aktivitet i klubben er rettet mot barn og ungdom. Selv om klagers medlemsmasse i stor grad består av medlemmer over 18 år, er årsaken til dette at klager har lojale støttemedlemmer med et godt og langt forhold til klubben. Klagers mål er å øke rekrutteringen til hoppporten og den klart største posten i klagers budsjett er knyttet til rekruttering. Det er ikke budsjettert med kostnader til aktiviteter for voksne. Det vises for øvrig til klagen i sin helhet.
- (6) Lotteritilsynet har ikke funnet grunn til å omgjøre sitt vedtak og oversendte klagen med innstilling 20. august 2024 til Lotterinemnda for behandling.
- (7) Klager inngå merknader i saken 25. august 2024. Klager viser i merknadene til at klager i juni 2024 fikk innmelding av et nytt medlem under 18 år, og at klubben nå har ti medlemmer på 18 år og under.

Postadresse:

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse:

Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Telefon:

+47 55 19 30 00

Det rettslige grunnlaget

- (8) Det rettslige grunnlaget er lov 18. mars 2022 nr. 12 om pengespill (pengespilloven) og forskrift 17. november 2022 nr. 1978 om pengespill (pengespillforskriften).
- (9) Lotteritilsynet kan gi ikke-fortjenestebaserte organisasjoner tillatelse til å tilby pengespill, jf. pengespilloven § 18. Overskuddet fra pengespillene kan ikke finansiere fritidsaktiviteter for voksne, jf. pengespilloven § 19.
- (10) Det følger av pengespillforskriften § 38 tredje ledd at virksomhet som utgjør hobby – eller fritidsaktiviteter for voksne, ikke kan godkjennes. Organisasjoner som også har en vesentlig del av virksomheten rettet mot barn og unge under 18 år, kan likevel godkjennes for den delen av virksomheten.
- (11) Av forvaltningsloven § 34 følger det at klageinstansen kan prøve alle sider av saken og herunder ta hensyn til nye opplysninger. I dette ligger at klageinstansen fullt ut kan prøve både rettsanvendelsen, saksbehandlingen, faktum og det frie skjønn. Klageinstansen kan selv treffe nytt vedtak i saken eller oppheve det og sende saken tilbake til underinstansen til helt eller delvis ny behandling.

Lotterinemndas vurdering

- (12) Østre Aker Skiklubb sin klage gjelder Lotteritilsynets vedtak 3. mai 2024 om avslag på søknad om forhåndsgodkjenning som ikke-fortjenestebasert organisasjon.
- (13) Det følger av pengespilloven § 18 at ikke-fortjenestebaserte organisasjoner kan få tillatelse til å tilby pengespill dersom de er a) registrert i Frivillighetsregisteret, b) har frivillig innsats som en viktig del av virksomheten, c) ikke er tilgjengelig for en lukket krets og d) ikke driver virksomhet som gir privatøkonomiske fordeler. Etter pengespilloven § 19 skal overskuddet fra pengespillene ikke finansiere fritidsaktiviteter for voksne.
- (14) Den nærmere avgrensningen av hva som utgjør en ikke-fortjenestebasert organisasjon, frivillig innsats, lukket krets og privatøkonomiske fordeler er regulert i pengespillforskriften § 38. Det følger av § 38 tredje ledd første punktum at organisasjoner som har virksomhet som utgjør hobby- eller fritidsaktiviteter for voksne, ikke kan godkjennes.
- (15) Det følger av Prop. 220 L (2020-2021) punkt 14.4.2.4. at kravet i pengespilloven § 19 om at overskuddet ikke skal finansiere fritidsaktiviteter for voksne, innebærer at idrettslag, kor, korps og sosiale samlingsplasser som retter sin aktivitet mot voksne ikke vil få tillatelse til å tilby pengespill. Dette gjelder selv om organisasjonen er ikke-fortjenestebasert og har betydelig frivillig aktivitet.
- (16) Ordlyden i pengespillforskriften § 38 tredje ledd andre punktum åpner imidlertid for at det kan gjøres unntak fra hovedregelen om at organisasjoner som utgjør hobby- og fritidsaktivitet for voksne ikke kan godkjennes. Dersom en «vesentlig del» av virksomheten er rettet mot barn og unge under 18 år, kan organisasjonen få godkjenning for denne delen av virksomheten. Dette innebærer at det må foretas en konkret vurdering både av alderssammensetningen blant medlemsmassen og omfanget av den faktiske aktivitet som er rettet mot barn og unge.

- (17) Det første Lotterinemnda da må ta stilling til er hvorvidt klager retter sin aktivitet mot voksne. Det fremgår av klagers vedtekter § 1 at klubbens formål er «å drive idrett organisert i Norges Idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité (NIF)», og at «[a]rbeidet skal preges av frivillighet, demokrati, lojalitet og likeverd». I søknaden 25. februar 2024 oppga klager selv at formålet til klubben er å «[d]rive hoppbakker i Linderudkollen» og «rekruttering til hoppporten». Hovedaktivitetene for å oppfylle dette formålet ble oppgitt å være å arrangere hopp-skole for barn, samt å organisere og klargjøre fire hoppbakker for hoppere i Oslo-området. Dette samsvarer med opplysningene som oppgis på klubbens nettside, hvor klager viser til at «[b]arn og voksne på alle nivåer er velkommen». På nettsidene opplyser klager videre at det hver vinter arrangeres hopp-skole for barn fra 5-6 år og oppover, og at de voksne trener en til to ganger i uken året rundt. Lotterinemnda legger etter dette til grunn at klubbens virksomhet og aktivitet er rettet både mot voksne og barn.
- (18) Spørsmålet blir da videre om den delen av virksomheten som er rettet mot barn og unge utgjør en «vesentlig del» av klagers virksomhet. Klager har selv besvart dette spørsmålet bekreftende i søknaden 25. februar 2024. I e-post til Lotteritilsynet 18. april 2024 har klager vist til at det i all hovedsak er utøvere under 18 år som deltar på de ukentlige treningene som arrangeres av klager.
- (19) I klagen anfører klager videre at all aktivitet i klubben er rettet mot barn og ungdom, og at klager ikke har aktiviteter rettet mot voksne, annet enn at hoppbakkene «ligger der og er tilgjengelig for alle». Klager har som dokumentasjon for dette lagt ved budsjett for 2024, hvor det fremgår at den største utgiftsposten på 15 000 kroner er satt av til «Trening-utgifter – Hopp-skole – Rekruttering». Denne posten har klager opplyst at gjelder for barn og unge under 18 år.
- (20) Antall medlemmer under 18 år er ikke alene avgjørende for vurderingen av om hobby- og fritidsforeningen har tilstrekkelig virksomhet rettet mot barn og unge under 18 år, men dette er likevel et viktig moment i helhetsvurderingen som skal foretas. Klager opplyste i søknaden at det var åtte medlemmer under 18 år, av en total medlemsmasse på 64 medlemmer. I klagen ble dette tallet oppjustert til ni medlemmer, og i merknader til Lotteritilsynets innstilling til nemnda, har klager opplyst at klubben i juni 2024 har fått ytterligere ett medlem under 18 år, hvilket betyr at klubben per i dag har ti medlemmer på under 18 år.
- (21) Hovedregelen i norsk forvaltningsrett er at vedtak skal treffes på grunnlag av de opplysningene som foreligger på vedtakstidspunktet. Dette gjelder både for førsteinstansen og klageinstansen. Bestemmelsen om klageinstansens kompetanse i forvaltningsloven § 34 andre ledd er et utslag av denne hovedregelen. Her fremgår det at klageinstansen skal «prøve alle sider av saken og herunder ta hensyn til nye omstendigheter». Ettersom det i denne saken ikke er tale om en søknad om et knapphetsgode, med en angitt felles søknadsfrist, men søknad om godkjenning til å tilby pengespill, legger Lotterinemnda til grunn at nemnda kan prøve alle sider av saken, herunder opplysninger som fremkommer etter søknads- og vedtakstidspunktet. Nemnda har i den konkrete saken derfor besluttet å legge til grunn medlemstallet på nåværende tidspunkt.
- (22) Klager har, som nevnt over, per i dag ti medlemmer på under 18 år. Unge utgjør med andre ord ikke hoveddelen av medlemmene, men det er likevel et ikke ubetydelig antall medlemmer i denne aldersgruppen. Klager har forklart at bakgrunnen for at klubbens

medlemsmasse i stor grad består av medlemmer over 18 år, er at klager har lojale støttemedlemmer med et godt og langt forhold til klubben. Av klagers nettside fremgår det tydelig at klubben har en lang historikk av ildsjeler som har holdt liv i klubben. Nemnda har videre sett hen til at klagers aktiviteter i all hovedsak synes å være rettet mot barn og unge, og at det er flest barn og unge som deltar på de aktiviteter som arrangeres av klager - selv om de også er åpne for voksne. Nemnda legger derfor til grunn at den delen av klagers virksomhet som er rettet mot barn og unge utgjør en «vesentlig del» av klagers virksomhet, og at Lotteritilsynet ikke hadde grunnlag for å avslå klagers søknad i henhold til pengespillforskriften § 38 tredje ledd.

- (23) Lotterinemnda bemerker for øvrig at nemnda ikke har tatt stilling til hvorvidt klager oppfyller de øvrige vilkårene for forhåndsgodkjenning som ikke-fortjenestebasert organisasjon.

Konklusjon

- (24) Lotterinemnda finner etter en konkret vurdering av sakens opplysninger at Lotteritilsynets vedtak oppheves.

Vedtak

Lotteritilsynets vedtak 3. mai 2024 oppheves. Saken sendes tilbake til Lotteritilsynet for ny behandling.

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur